O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY TA‘LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI

O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI

MAKTABGACHA VA MAKTAB TA’LIMI VAZIRLIGI

AJINIYOZ NOMIDAGI NUKUS DAVLAT PEDAGOGIKA INSTITUTI

"Tasdiqlayman"
O‘quv ishlari bo‘yicha prorektor
__________M.M.Ibragimov
"_23_"_____09_______2025-yil

OLIGOFRENOPSIXOLOGIYA
FANI BO‘YICHA SILLABUS

Bilim sohasi:	100000-Gumanitar
Ta‘lim sohasi:	110000-Pedagogika
Ta‘lim yo‘nalishi:	60110300 –Maxsus pedagogika (oligofrenopedagogika)

Nukus-2025

Сканировано с CamScanner

Modul / fan sillabusi

60110300 –Maxsus pedagogika (oligofrenopedagogika) ta'lim yo'nalishi

Fan/modul:	Oligofrenopsixologiya
Fan/modul turi:	Majburiy fan
Fan/modul kodi:	OligoPsl205
Yil:	2025-2026
Semestr:	2
Ta'lim shakli:	Kunduzgi
Mashg'ulotlar shakli va semestrga ajratilgan soatlar:	150
Ma'ruza	20
Amaliy mashg'ulotlar	20
Seminar mashg'ulotlar	20
Mustaqil ta'lim	90
Kurs ishi	-
Kredit miqdori:	5
Baholash shakli:	Sinov va imtihon
Kurs tili:	O'zbek

Сканировано с CamScanner

Fan/modulning maqsadi	
F/MM1	**Fanning mazmuni** **Fanni o'qitishdan maqsad-** talabalarga oligofrenopsixologiya fani bo'yicha bilimlarning nazariy asoslarini, maktabgacha va maktab yoshidagi aqli zaif bolalar bilish jarayonining xususiyatlarini, intellektida nuqsoni bor bolalar shaxsining turli faoliyatlarda rivojlanish xususiyatlarini, ruhiy jarayonlar rivojlanishini usul va uslubiyatlar asosida aniqlashni o'rgatish hamda ulami amaliyotda tadbiq etish ko'nikmasini hosil qilish. Talabalarda kasbiy kompetensiyalarni shakllantirish. **Fanning vazifasi**-talabalarga nazariy bilimlar, amaliy ko'nikmalar, pedagogik va psixologik jarayonlarga uslubiy yondashuv hamda ilmiy dunyoqarashini shakllantirish, maktabgacha va maktab yoshidagi aqli zaif bolalaming ruhiyati rivojlanishi qonuniyatlarini bilish, psixokorreksion usullarni amaliyotda qo'llay olishga doir ko'nikma va malakalarini amaliyotda adaptiv qo'llashga o'rgatishdan iborat.

Ta'lim natijalari (TN)	
TN1	Ruhiy jarayonlar rivojlanishini usul va uslubiyatlar asosida aniqlashni o'rgatish hamda ulami amaliyotda tadbiq etish ko'nikmasini hosil qilish
TN2	Intellektida nuqsoni bor bolalar shaxsining turli faoliyatlarda rivojlanish xususiyatlarini
TN3	Talabalarda kasbiy kompetensiyalarni shakllantirish.
TN4	obyektlarni o'rganish ketma-ketligi va mavzu tasvirini yaratish bosqichlari;

Mashg'ulotlar shakli: ma'ruza (M)

Mashg'ulotlar shakli: Ma'ruza (M) II-semestr	
	I-Modul. Maktabgacha oligofrenopsixologiya
M1	Maktabgacha oligofrenopsixologiya fanining predmeti, maqsadi va vazifalari
M2	Aqli zaiflikning klinik, psixologik tavsifi
M3	Go'daklik va ilk yoshdagi aqli zaif bolalarning ruhiyati shakllanishi xususiyatlari
M4	Maktabgacha yoshdagi aqli zaif bolalarning bilish jarayonlari rivojlanishi xususiyatlari
M5	Maktabgacha yoshdagi aqli zaif bolalar shaxsining shakllanishi
	II-modul. Oligofrenopsixologiya
M6	Oligofrenopsixologiya fanining predmeti, maqsadi va vazifalari
M7	Aqli zaif o'quvchilarni psixologik-pedagogik o'rganish metodlari
M8	Aqli zaif o'quvchilarning bilish jarayonlari rivojlanishi xususiyatlari
M9	Aqli zaif o'quvchilar shaxsi va shaxslararo munosabati

Сканировано с CamScanner

	xususiyatlari
M10	Aqli zaif o'quvchilarning o'quv faoliyati xususiyatlari
Amaliy mashg'ulot (A) II-semestr	
A1	Aqli zaiflikning klinik,psixologik tavsifi, aqli zaiflik darajalari
A2	Maktabgacha yoshdagi aqli zaif bolalarning sezgi,idrok va xotira xususiyatlarini o'rganish metodlari
A3	Maktabgacha yoshdagi aqli zaif bolalarning ta'lim-tarbiyajarayonini kuzatish
A4	Maktabgacha yoshdagi aqli zaif bolalarning nutq,tafakkur,shaxs xususiyatlarini o'rganish uslubiyatlari
A5	Ixtisoslashtirilgan ta'lim muassasalarida psixologning faoliyatini o'rganish
A6	**Aqli zaif o'quvchilarning sezgi va idrok,xotira xususiyatlarini o'rganish uslubiyatlari**
A7	**Aqli zaif o'quvchilarning tafakkur, diqqat, nutq xususiyatlarini o'rganish uslubiyatlari**
A8	Aqli zaif o'quvchilarning shaxsi rivojlanishini o'rganish uslubiyatlari
A9	Aqli zaif o'quvchilarning psixologik-pedagogik tavsifnomasini tuzish
A10	Aqli zaif o'quvchilarning o'quv faoliyati xususiyatlari
Seminar mashg'ulot (S) II-semestr	
S1	Psixik rivojlanishning umumiy va xususiy qonuniyatlari
S2	Aqli zaiflikning darajalari, kelib chiqish sabablari
S3	Ilk yoshdagi va maktabgacha yoshdagi aqli zaif bolalarni pedagogik,psixologik o'rganish metodlari
S4	Go'daklik davridagi va ilk yoshdagi aqli zaif bolalarning ruxiyatini shakllanishi xususiyatlari
S5	Maktabgacha yoshdagi aqli zaif bolalarning shaxsi va shaxslararo munosabati xususiyatlari
S6	Maktabgacha yoshdagi aqli zaif bolalarning maktab ta'limiga tayyorgarligi
S7	Aqli zaif o'quvchilarning ijtimoiy moslashuvi
S8	Aqli zaif o'quvchilarning xissiy - irodaviy xususiyatlari
S9	Aqli zaif bola va o'smirlarning xulq-atvor buzilishlari
S10	Aqli zaif bolani tarbiyalayotgan oilaning ijtimoiy-psixologik tavsifi

Mustaqil ta'lim (MT)

1	Seminar va amaliy mashg'ulotlarga tayyorgarlik ko'rish va uy vazifalarini bajarish	20 soat
2	Vaziyatli masalalar (keyslar) tuzish	10 soat
3	Berilgan manbalarni tarjima qilish	10 soat
4	Fanga oid berilgan mavzu bo'yicha esse yozish	10 soat
5	Anjumanga tezis tayyorlash	20 soat
6	Berilgan mavzu bo'yicha mustaqil ta'lim ishini bajarish	20 soat

...spring_2018_syllabus_2018_final.pdf ... uslubiyatlari

1. Po‘latova P.M. Oligofrenopedagogika. T.: ILM ZIYO ZAKOVAT 2023.
2.Nurkeldiyeva D.A. Maktabgacha oligofrenopedagogika;'BOQKM^Qfi PRINT- T.: 2022.

Qo‘shimcha adabiyotlar

1.LMuminova L.R.Amirsaidova Sh.M. va Lbj&shqalar. —MaX5Us““ psixologiya.O‘quv qo‘llanma “O‘zbekiston faylasuflari milliy jamiyati” nashriyoti T-2013.
2.Muminova L.R., Nurkeldieva D.A., Amirsaidova Sh.M. va boshqalar. Rivojlanishida nuqsoni bo‘lgan bolalaming psixologik-pedagogik diagnostikasi. T.:BOOKMANY PRINT, 2022.
3.ЕЦипицьша Л.М.«Необучаемьш» ребёнок в семье и обществе. М.-СПБ.: Речь,2005.
4.Психология детей с нарушениями интеллектуального развития. Под ред. ИЦипицьшой Л.М. М. Академия 2012.
5.Donald K., Routh I. The experimental psychology of mental retardation. USA - 2006.
6.Мастюкова Е.М., Московкина А. Г. Семейное воспитание детей с отклонениями в развитии. -М.,2003.
7.Стребелева Е.А. Психолого-педагогическая диагностика нарушений развития детей раннего и дошкольного возраста. М.: Владос, 2008.
8.Винникова Е.А., Глуховская С.А. Дошкольная олигофренопсихология Минск **2012.**
9. The Oxford Handbook of Intellectual Disability and Development Jacob A. Burack (ed.), Robert M. Hodapp (ed.), Grace Iarocci (ed.), Edward Zigler (ed.)

O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI PREZIDENTINING FARMONI

1. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2019 yil 29 aprelda PF-5712-son "O'zbekiston Respublikasi xalq ta'limi tizimini 2030 yilgacha rivojlantirish Konsepsiyasini tasdiqlash to'g'risida" farmoni
2. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2022 yil 28 yanvarda "Yangi O'zbekistonning 2022-2026 yillarga mo'ljallangan Taraqqiyot Strategiyasi to'g'risida" PF-60-son farmoni

Axborot manbaalari

1. www.tdpu.uz
2. www.pedagog.uz
3. www.edu.uz
4. www.natlib.uz (A.Navoiy nomidagi O‘z.MK)
5. www.ziyonet.uz - Ziyonet axborot-ta’lim resurslari portal
6. *psy2464r_spring_2018_syllabus_2018_final.pdf*

Talabaning fan bo‘yicha o‘zlashtirish ko‘rsatkichini nazorat qilishda quyidagi mezonlar tavsiya etiladi:

Сканировано с CamScanner

a) 5 baho olish uchun talabaning bilim darajasi quyidagilarga javob berishi lozim:

- fanning moxiyati va mazmunini to'liq yorita olsa;
- fandagi mavzularni bayon qilishda ilmiylik va mantiqiylik saqlanib, ilmiy xatolik va chalkashliklarga yo'l qo'ymasa;
- fan bo'yicha mavzu materiallarining nazariy yoki amaliy ahamiyati haqida aniq tasavvurga ega bo 'lsa;
- fan doirasida mustaqil erkin fikrlash qobiliyatini namoyon eta olsa;
- berilgan savollarga aniq va lo'nda javob bera olsa;
- konspektga puxta tayyorlangan bo 'lsa;
- mustaqil topshiriqlarni to 'liq va aniq bajargan bo 'lsa;
- fanga tegishli qonunlar va boshqa me 'yoriy-xuquqiy xujjatlari to 'liq o 'zlashtirgan bo 'lsa;
- fanga tegishli mavzulardan biri bo'yicha ilmiy maqola chop ettirgai bo 'lsa;
- tarixiy jarayonlarni sharxlay bilsa;

b) 4 baho olish uchun talabaning bilim darajasi quyidagnlarga javob berishi lozim:

- fanning mohiyati va mazmunini tushungan, fandagi mavzularni bayon qilishda ilmiy va mantiqiy chalkashliklarga yo'l qo'ymasa;
- fanning mazmunini amaliy ahamiyatini tushingan bo'lsa;
- fan bo'yicha berilgan vazifa va topshiriqlarni o 'quv dasturi doirisida bajarsa;
- fan bo'yicha berilgan savollarga to'g'ri javob bera olsa;
- fan bo'yicha konspektini puxta shakllantirgan bo 'lsa;
- fan bo'yicha mustaqil topshiriqlarni to'liq bajargan bo'lsa;
- fanga tegishli qonunlar va boshqa me'yoriy xujjatlarni o'zlashtirgan bo'lsa.

v) 3 baho olish uchun talabaning bilim darajasi quyidagilarga javob berishi lozim:

- fan haqida u mumiy tushunchaga ega bo'lsa;
- fandagi mavzularni tor doirada yoritib, bayon qilishda ayrim chalkashliklarga yo'l qo'yilsa;
- bayon qilish ravon bo 'lmasa;
- fan bo'yicha savollarga mujmal va chalkash javoblar olinsa;
- fan bo'yicha matn puxta shakllantirilmagan bo'lsa.

g) quyidagi hollarda talabaning bilim darajasi qoniqarsiz 2 baho bilan baholanishi mumkin:

- fan bo'yicha mashg 'ulotlarga tayorgarlik ko 'rilmagan bo 'lsa;
- fan bo'yicha mashg 'ulotlarga doir hech qanday tasavvurga ega bo 'lmasa;
- fan bo'yicha matnlarni boshqalardan ko'chirib olganligi sezilib tursa;
- fan bo'yicha matnda jiddiy xato va chalkashliklarga yo'l qo'yilgan bo'lsa;
- fanga doir berilgan savollarga javob olinmasa;
- fanni bilmasa.

Fan o'qituvchisi haqida ma'lumot

Dastur muallifi:	F.J.Reymova -Ajiniyoz nomidagi NDPI "Maktabgacha tarbiya va defektologiya" kafedrasining o'qituvchisi

Сканировано с CamScanner

E-mail:	**Bog'lanish uchun telefon nomeri: 883038018:** feruzare2018@gmail.com
Tashkilot:	Ajiniyoz nomidagi NDPI "Maktabgacha tarbiya va defektologiya" kafedrasi

Mazkur Sillabus instituti o'quv-uslubiy Kengashining 2025-yil "23" 09 1 sonli yig'ilish bayoni bilan tasdiqlangan.

Mazkur Sillabus "Maktabgacha tarbiya va defektologiya" kafedrasining 2025-yil "26" 09 1-sonli yig'ilish bayoni bilan ma'qullangan

O'quv-uslubiy boshqarma boshlig'i: **A.T.Abdiev**

Fakultet dekani: **M.X.Allambergenova**

Kafedra mudirasi: **J.A.Bekmanova**

Tuzuvchi: **F.J.Reymova**

Сканировано с CamScanner